

Ikt. sz.: HOB-42/52-4/2024.

HOB-6/2024. sz. ülés
(HOB-32/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Honvédelmi és Rendészeti Bizottságának**
2024. június 12-én, szerdán, 10 óra 05 perckor
az Országház Hazai Samu báró termében (földszint 66.)
megtartott részben zárt ülésének nyílt napirendi pontjáról

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	6
<i>Tájékoztató a honvédek jogállásáról szóló rendelettervezetről</i>	6
<i>Vargha Tamás tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások, válaszok</i>	7

Napirendi javaslat

1. Tájékoztató a honvédek jogállásáról szóló rendelettervezetről
2. A Miniszterelnökséget vezető miniszter által benyújtott, a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről és a közbeszerzésekről szóló törvény hatálya alóli mentesítés iránti kérelmek megtárgyalása (ZÁRT ülés!)

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Kósa Lajos (Fidesz), a bizottság elnöke

Kontrát Károly (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Simon Miklós (Fidesz), a bizottság alelnöke
 Dr. Harangozó Tamás (MSZP), a bizottság alelnöke
 Németh Szilárd István (Fidesz)
 Móring József Attila (KDNP)

Helyettesítési megbízást adott:

Dr. Ferencz Orsolya (Fidesz) Németh Szilárd Istvánnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Laban János bizottsági főmunkatárs
 Nagyné Szócs Andrea ügyintéző-titkárnő

Meghívottak

Hozzászólók

Vargha Tamás államtitkár (Honvédelmi Minisztérium)
 Dr. Vidoven Árpád közigazgatási államtitkár (Honvédelmi Minisztérium)
 Dr. Udvardi Endre helyettes államtitkár (Honvédelmi Minisztérium)

Megjelentek

Kovács István vezérőrnagy (Országos Rendőr-főkapitányság)
 Nagy Zoltán alezredes (Országos Rendőr-főkapitányság)
 Dr. Góra-Bernáczki Szilvia ezredes, igazgató (Készenléti Rendőrség)
 Kuti Gábor mb. szolgálatvezető-helyettes (Készenléti Rendőrség)
 Kiss Imre szolgálatvezető (Készenléti Rendőrség)
 Horváth Péter alezredes (Készenléti Rendőrség)
 Báder István alezredes (Készenléti Rendőrség, Nemzeti Nyomozó Iroda)
 Szabó Zoltán László dandártábornok, főigazgató-helyettes (Terrorelhárítási Központ)
 Dr. Terjék Gábor dandártábornok, főigazgató, hivatalvezető (Terrorelhárítási Központ)
 Dickmann Irén ezredes (Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága)
 Izer Norbert államtitkár (Pénzügyminisztérium)
 Simon Barbara főosztályvezető (Pénzügyminisztérium)
 Dr. Novák-Soós Zsuzsanna főosztályvezető (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)
 Rencenji Dénes János igazgatóhelyettes (Nemzeti Adó- és Vámhivatal)
 Szolnoki Szabolcs helyettes államtitkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Dr. Beer Sándor főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Szabó Olivér szakértő (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Dr. Bedő Gabriella parlamenti titkár (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Mezei Klára főosztályvezető (Honvédelmi Minisztérium)
Dr. Vadai Livia parlamenti titkár (Honvédelmi Minisztérium)
Bende Gábor parlamenti titkár (Honvédelmi Minisztérium)
Dr. Gáspár Kolos parlamenti titkár (Belügyminisztérium)
Tóth Szilvia főosztályvezető (Energiaügyi Minisztérium)
Varga Zsombor (Energiaügyi Minisztérium)
Dr. Sziklai Katalin Szilvia szervezési referens (Fidesz)
Nunkovics Martin szervezési referens (Fidesz)
Hack Angelika Lilien szervezési referens (Fidesz)
Pávai Nándor kabinettitkár (Fidesz)
Kovács Agneta Patrícia bizottsági munkatárs (Országgyűlés Hivatala)
Dr. Orosz Anette (Belügyminisztérium)
Dr. Mihály Laura Dominika (Országgyűlés Hivatala)
Benedek Krisztina Angéla (Miniszterelnöki Kormányiroda)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 05 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

KÓSA LAJOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntök mindenkit a mai bizottsági ülésen, ahol a napirendi javaslat két pontot tartalmaz. Kérdezem a tisztelt bizottságot, hogy elfogadja-e a napirendi pontokat. Egyúttal a létszámot is tudjuk ellenőrizni. Németh Szilárd Ferencz Orsolyát helyettesíti. (Szavazás.) A bizottság 7 igen szavazattal elfogadta a napirendet.

Tájékoztató a honvédek jogállásáról szóló rendeletervezetről

Az 1. napirendi pont tájékoztató a honvédek jogállásáról szóló rendeletervezetről. Megindult tegnap a rendeletervezet társadalmi egyeztetése, és amilyen gyorsan csak lehet, a korábbi határozatunknak megfelelően sor kerül ennek a bizottsági tárgyalására is, illetve a konzultációra, merthogy itt nekünk csak konzultációs lehetőségünk van.

Köszöntöm Vargha Tamás miniszterhelyettes urat, Vidoven Árpád közigazgatási államtitkár urat és Udvardi Endre helyettes államtitkár urat a bizottsági ülésen. Meg is adom önöknek a szót. Arra gondoltam, hogy először kérünk egy általánosabb tájékoztatót, aztán néhány, a legfontosabb részletekkel kapcsolatos tájékoztatót, és utána egy vita következik. Köszönöm szépen. Államtitkár úr!

Vargha Tamás tájékoztatója

VARGHA TAMÁS államtitkár (Honvédelmi Minisztérium): Köszönjük szépen a lehetőséget. Tisztelettel köszöntöm elnök urat, tisztelettel köszöntjük a bizottságot. Valóban hétfő óta megkezdődött a társadalmi egyeztetése ennek a kormányrendeletnek. Mint azt elnök úr és a bizottság is tudja és érzékeli, a szomszédunkban több mint két éve dúló háború és a biztonsági környezet megváltozása miatt itt a veszélyek korában új biztonsági kihívások, kockázatok és fenyegetések érnek minket, és meg is sokszorozódtak, orosz-ukrán háború, izraeli-palesztin konfliktus, általánosságban a terrorizmus, általában a migráció, a hibrid és kiber hadviselés arra készítette a magyar kormányt, hogy a jogszabályokat átalakítsa, melynek célja, hogy a Magyar Honvédség képes legyen gyorsan és hatékonyan reagálni a kihívásokra.

A Magyar Honvédség elsődleges feladata és kötelessége Magyarország és a magyar emberek biztonságának garantálása, és ehhez szükség van arra, hogy gyorsan és hatékonyan irányítható legyen a haderő. Természetesen részei a felkészültségnek az új és fejlett technikai eszközök, de szükséges a jogszabályi környezet megújítása is, ezért váltja fel a Hjt.-t, a honvédek jogállásáról szóló törvényt egy kormányrendelet, amely gyorsabbá és egyszerűbbé teszi a reakciót. Hétfőn kezdődött a társadalmi egyeztetése ennek a kormányrendeletnek, amely július 1-jén fog hatályba lépni.

Ami nagyon fontos, hogy ez a kormányrendelet rövidebb, egyszerűbb, és a katonai szolgálatteljesítés rugalmasabb működését elősegítő keretjellegű jogszabály. A honvéd jogállás sajátosságára tekintettel nem munkajogi szemléletű és fókuszú, hanem a honvédelmi sajátosságokat hangsúlyozza, sőt még nyelvezetében is a katonai hagyományokat, a katonai nyelvezetet követi. Ezzel együtt a bürokrácia és az adminisztráció is érdemben csökkenni fog. Ez a jogszabály biztosítja a rugalmasságot és a lehetőségek rendszerét. A merev szabályozás helyett a könnyebb megértést és az alkalmazást is szolgálja. Tehát rugalmasabbá, könnyebbé, gyorsabbá és egyszerűbbé válik a parancsnokok számára a személyi állomány mozgathatósága.

Ezzel egyidőben - ami szintén nagyon fontos és hangsúlyozandó - megnő a parancsnoki mozgástér mellett a parancsnoki felelősség is, a mérlegelés lehetősége minden tekintetben, tehát a parancsnokkal szemben nemcsak elvárásokat fogalmazunk meg, hanem a parancsnok felelőssége mellett rugalmasabb, nagyobb mozgástérrel fog rendelkezni.

A szolgálatszervezés a kormányrendelet következtében sokkal hatékonyabb lesz, hiszen szolgálatközpontú, -fókuszú és szemléletű ez a kormányrendelet, arra fókuszál, az áll a középpontban, hogy a katona szolgálatot teljesít, mindeközben természetesen ez a kormányrendelet gondoskodik arról is, hogy a katona, az állomány megfelelő pihentetésben is részesüljön, és szolgálatkészén álljon.

Azt gondoljuk és abban hiszünk, hogy ez a kormányrendelet a katonai rend és a fegyelem megszilárdulása és egy új szolgálati kultúra meghonosítása érdekében markánsan megjeleníti a szolgálati érdek elsődlegességét, hiszen a katona nagyon fontos szolgálatot teljesít, és nagyon lényeges része a kormányrendeletnek, hogy rendelkezik az elvárt magatartási követelményekről is.

Összefoglalva tehát, ez egy szolgálatközpontú kormányrendelet, amely természetesen minden részletre kiterjedően rendelkezik a katona szolgálatáról és a szolgálaton kívüli létéről is. A teljes szöveg természetesen hozzáférhető, hiszen társadalmi egyeztetésen nyilvános tegnapelőtt estétől. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Államtitkár úr vagy helyettes államtitkár úr akarja-e kiegészíteni? *(Dr. Vidoven Árpád: Köszönjük, nem.)* Nem, jó. Akkor a hozzászólások, kérdések következnek.

Kérdések, hozzászólások, válaszok

Nekem egy kérdésem lenne Vargha Tamás államtitkár úrhoz. Az ukrán-orosz háború kitörése óta megfigyelhető az a tendencia szerte Európában, hogy úgy mondjam, katonásítják a hadsereg szervezeti rendszerét, illetőleg a szolgálati szabályzatokat is. Tehát a korábbi tendencia szerint - csak egynéhányat mondok: Ursula von der Leyen volt a honvédelmi miniszter Németországban, amikor meghirdette az úgynevezett családbarát hadsereget, akármit is jelentsen ez, nem egészen lehet érteni, hogy ezt hogyan kell elgondolni, de még terhesegyenruhákat is szabott a hadseregben szolgáló hölgyeknek - egyre inkább elment általában az európai országokban jellemző szolgálat egyfajta civil vagy civiles irányba - túlóra, túlmunka -, a honvédségi szolgálat egyfajta kvázi polgárosodott irányt vett. Mi most egy más irányba fordulunk, és én úgy vettem észre, hogy az európai országok egy igen jelentős része szintén más irányba fordult, nem utolsósorban a háború okán, tehát visszakatonásítja mindenki a szolgálatot, a szervezeti rendszert. Ez a mostani rendelettervezet ebbe a trendbe illik bele, vagy ettől teljesen különböző utat jár?

VARGHA TAMÁS államtitkár (Honvédelmi Minisztérium): Igen, miniszter úr ezt úgy szokta megfogalmazni, hogy nem egyenruhás munkavállalókat foglalkoztat a Magyar Honvédség, ez nem egy munkavállalókat foglalkoztató szervezet, hanem egy haderő, egy hadsereg a Magyar Honvédség, ahol a magyar katonák szolgálatot teljesítenek. Ezért hangsúlyoztam a bevezetőben is, hogy szolgálatközpontú ez a rendelet. Tehát azt gondoljuk, hogy egy hadseregben, egy haderőben sem gondolkozni, sem pedig szolgálni, dolgozni nem civil módra kell. A katonák szolgálatot teljesítenek, a szolgálatközpontú kormányrendelet megteremti ennek a kereteit, és természetesen a szolgálati szabályzat részletesen szabályozza és irányítja az életüket, hiszen a katonák élete szolgálatból és szolgálatmentes időszakból fog állni a jövőben.

ELNÖK: Elnézést, talán még pontosabban kellett volna feltenni a kérdésemet, mert nemcsak az európai tendenciákra akartam rákérdezni, hanem kifejezetten arra is, hogy egyébként az új rendelet NATO-kompatibilitásával kapcsolatban folytattak-e vizsgálatokat, vagy tud-e nekünk erről valamit mondani, hogy ez a mi rendeletünk a többi NATO-országban meghonosított szolgálati jogviszonyokkal kapcsolatban NATO-kompatibilis-e vagy sem.

VARGHA TAMÁS államtitkár (Honvédelmi Minisztérium): Igen, minden jogszabály megalkotásakor a megfelelő nemzetközi kitekintést elvégezzük, ezt elvégeztük most is; idegen szóval benchmarknak nevezzük. Ezeket összegyűjtjük, ebben az esetben természetesen a NATO-országok gyakorlatát is, és ezeket figyelembe vettük a jogszabály megalkotásánál.

ELNÖK: Tehát akkor NATO-kompatibilisnek mondható a jogszabály.

VARGHA TAMÁS államtitkár (Honvédelmi Minisztérium): Igen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más megjegyzés, kérdés? *(Jelzésre:)* Harangozó Tamás!

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság, Államtitkár Urak! Az első kérdésem az lenne: önök ebben, ami itt van, ebben hisznek? Önök őszintén azt gondolják, hogy ez egy jól működő, megbecsült szolgálati állománnyal rendelkező, a létszámproblémákat a jövőben kezelni képes honvédség lesz attól, amit itt most leraktak az asztalra?

Képviselőtársaimhoz fordulok, mert tudom, hogy nem nagyon..., tehát hogy ilyen rendeleteket olvasni, meg ilyesmi, az már tök bonyolult, meg macera, meg nem tudom, mi, de muszáj róla beszélni, hogy ebben mi van, illetőleg leginkább arról, hogy ebben mi nincs. A kollégáim is csak annyit mondtak, hogy ez még a nemzeti együttműködés rendszerének mércéjével mérve is nagyon durva, ami itt most előttünk megjelenik.

A honvédek jogállásáról szóló törvény... Először is mondanám elnök úrnak: nyugodjon meg, családbarát semmiképpen nem lesz a honvédség, semmilyen módon.

ELNÖK: Az én megjegyzésem a német hadseregre vonatkozott.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Én értem, csak azért mondom, hogy cinikusnak érezve ezt a megjegyzését, abban megnyugodhat, hogy családbarát ez a honvédség biztos nem lesz, de talán ez lesz a legkevesebb gond, azt hiszem.

Szóval, lesz egy rendelet, egy kormányrendelet. Az ember azt várta volna ettől a kormányrendelettől, hogy ha már megszüntetik a törvényi szintet, és hogy valami szolgálatalapú, az egyáltalán nem zárja ki, államtitkár urak, hogy törvényben garantáljuk a legalapvetőbb működési kereteket, akár úgy is, hogy garantáljuk a legalapvetőbb jogait és kötelességeit minden egyes szereplőnek, aki abban bármilyen szerepet vállal, akár parancsnokként, akár beosztottként. Önök most ezt az alkotmányos jogot elvették. Nyilván úgy vették el, hogy magát az alkotmányt is emiatt módosították. Én nagyon örülök neki, hogy viszonylag sok, más egyenruhás rendvédelmi vezető is végig tudja itt hallgatni, hogy mi történik a honvédségnél, mert azt hiszem, elgondolkodtató lehet majd nekik is az életpályájuk tekintetében.

A honvédelmi jogállásról szóló törvény 249 szakaszából és 9 mellékletből állt, így rendezte a honvédek szolgálati jogviszonyát. Ez az önök rendelete 32 szakaszából és 2 mellékletből áll. De nem is ez a legdurvább benne, hanem az, hogy ez a 32 szakasz is nagyjából azt sorolja föl, hogy hogyan lehet eltérni ettől a rendeletről, tehát ez a rendelet is egy nagy üres halmaz.

Mondom, mikre nem fog kiterjedni ez a rendelet. A jogviszony megszűnésének eseteit nem sorolja fel. A 15. § (1) bekezdés szerint megszűnik a szolgálati jogviszony „a miniszter rendeletben meghatározott eseteiben”. Nem tudjuk. Itt ülünk, meghallgatjuk most ezt a beszámolót. Mindjárt felsorolom még a többit is. A legfontosabb kérdésekben ez a rendelet annyit mond, hogy majd egy másik rendelet, a miniszter rendeletben majd szabályozza. Például a szolgálatot ellátó kollégáknak ez a rendelet sem fog semmit mondani.

A 19. § (1) bekezdés szerint a honvédet a szolgálat teljesítésének jellegére tekintettel műveleti vagy adminisztratív kategóriába kell besorolni. A kategóriába sorolás szempontjait a miniszter határozza meg. Ez a két kategória lesz, eszerint fogják kapni a jövedelmüket, az illetményüket, az előmeneteli rendszert, mindent, de nem mondja meg a kormányrendelet, hogy mi ez a két kategória, és ki hova képzelje magát ebben a rendszerben, aki benne van, vagy aki oda kívánna esetleg fiatalként most jelentkezni, vagy menni.

Szolgálatteljesítési időre, túlszolgálatra, pihenőidőre vonatkozó szabályok egyáltalán nincsenek a kormányrendeletben. A szabadság és pótszabadság mértékére vonatkozó rendeletek teljesen hiányoznak. A szabadság és a pótszabadság intézménye is megszűnik, helyette a rendelet szerint az állomány tagjai évente alap- és pótszolgálatmentességre jogosultak.

Az alapilletmény alsó és felső sávját ugyan meghatározza a 2. melléklet, de elképesztően elnagyoltan, rendfokozati csoportonként tiszt-, altiszt, zászlós tiszt, főtitzt, tábormok mentén mondja meg az alsó és felső mértéket. A tisztnél a rendfokozati csoport esetében a műveleti besorolású katona alapilletménye 490 000 - 1 510 000 forint között lesz, de hogy mi alapján, és hogyan és mi szerint, arról ez a rendelet egyetlen szót nem szól, azt mondja, hogy majd a miniszter rendeletben ezt elrendezi. Az illetmény csökkenthető, visszatartható, megvonható lesz. Ennek feltételeiről a rendelet semmit ne mond. A miniszter majd rendeletben megmondja, hogy kitől, hogyan lehet elvenni az illetményét, milyen feltételek alapján.

A rendelet ismerteti a teljesítményelismerést is, de annak egyetlen szabályát nem tartalmazza a kormányrendelet. Az illetményen kívüli juttatások rendszerét a HM-rendelet fogja meghatározni szintén, és a szolgálati jogviszonnal összefüggő jogérvényesítés semmilyen feltételét szintén nem tartalmazza a rendelet.

Egyébként az egészet most is zárójelbe lehet tenni, mert a fennálló különleges jogrend alatt fő szabályként azt mondják, hogy nem szűnik meg a szerződéses szolgálati viszony a vállalt szolgálati idő leteltével, a különleges jogrend, vagy akár a honvédelmi válsághelyzet megszűnését követő 15. munkanapig fő szabályként nem lehet leszerelni. Nem mondhat le a szolgálati jogviszonyáról a hivatásos állomány tagja különleges jogrend vagy honvédelmi válsághelyzet ideje alatt.

Ötvenöt éves kor után el lehet küldeni, talán nem úgy, mint tavaly az utcára ezreket vagy százakat, hanem egy másik államigazgatási szervhez át lehet vezényelni a népeket. Ennek a másik lábát tegnap fogadta el a parlament, az egy nap alatt beterjesztett és elfogadott 91 oldalas salátatörvényben, de nyilvánvalóan, ha valaki ezt nem fogadja el, akkor 55 évesen mehet az utcára, viszontlátásra.

Az is érdekes - a jogoknál és kötelezettségeknél mindent értek -, hogy olyat beleírni egy rendeletbe, egy normaszövegbe, ahogy ezt itt megfogalmazták, nem tudom, mindenki döntse el, hogy a honvédségi feladatok megvalósítása érdekében a

katonai szolgálat szigorú függelmi rendben, egyes alapjogok korlátozásának elfogadásával, a testi épség kockáztatásával, akár az élet feláldozásának vállalásával valósul meg, pont, nem tudom, fene tudja, hogy ez normaszövegben így mennyire jó.

Egy kérdésem lenne, mert ezt a bekezdést nem tudom értelmezni, és lehet, hogy ez az én képességeimnek a hiánya. Azt mondja, hogy az előjáró az alárendeltjei irányában megkülönböztetésmentes, semleges magatartást köteles tanúsítani, így különösen tartózkodni köteles - és most ezt valaki fejtse meg nekem valaki a jogász kollégák közül - a társadalom által általánosan elfogadott erkölcsi normákat sértő érzelmi, lelki és testi jellegű kapcsolat létesítésétől. A társadalom által általánosan elfogadott erkölcsi normákat sértő kapcsolatra mondanának-e egy példát nekem, mert esküszöm, egyszerűen nem értem. A testit nyilván mindenki tudja, és nem kevés botrány volt az elmúlt időszakban a honvédség környékén ezzel kapcsolatban, de hogy mi az az általánosan elfogadott erkölcsi normákat sértő lelki kapcsolat egy honvédségi viszonylatban, azt nem tudom megfejtteni.

És ha mindezt végigvettük, hogy mi nincs benne, akkor még, hála a jóistennek, a rendelet világossá teszi, hogy fő szabályként ezeket a rendelkezéseket a KNBSZ-re, a külföldi szolgálatteljesítőre, az egészségügyi beosztású katonákra, a katonai oktatókra, az önkéntes tartalékos területvédelmi állományra, a nyugállományú katonákra és a honvéd tisztjelöltre egyáltalán nem kell alkalmazni. Tehát ezekre sem. Ezekre fő szabályként nem kell alkalmazni, mert azokra is majd a miniszter külön rendeletet fog kiadni. Én értem, hogy a szolgálati szempontokat veszik előre, de ez a rendelet ez így nulla, ez így zéró.

Azok a legfontosabb kérdések, amelyek tisztázzák, hogy a szolgálatot teljesítő kollégáknak mik a jogaik, kötelességeik, és ezzel szemben milyen ellátmányra, illetményre, szabadságra, munkakörülményre, egyéb más dolgokra jogosultak, vagy éppen nem jogosultak, na, azok mind ebből a rendeletből hiányoznak, és mind további miniszteri rendeletek tárgyát fogják képezni, amelyeket természetesen ugyanúgy nem látunk, mint ahogy a törvény megszüntetése pillanatában ezt a rendeletet sem látta senki, de nyilván a kormánypárti képviselőtársaim, bízva a kormány bölcsességében, anélkül is ezt a rendszert megszavazták.

Nem jogvédő szeretnék lenni. Én csak azt szeretném egyszer elmondani önöknek, aztán azt csinálnak velem, amit akarnak, hogy ez nem jó. Ez nem jó. Ettől nem lesznek jól képzett, egyébként a szolgálatuk elvégzésére felkészült, mindezt duzzadó mellel, a feladataikat a legnagyobb örömmel végzők katonák. Ettől nem lesznek! Ettől frusztrált, kiszolgáltatott, idegbeteg emberek lesznek, mindenki. Mindenki, aki nem gonosz, mindenki az lesz. Aki a parancsot kell hogy adja, meg aki a parancsot kell hogy fogadja, meg végrehajtsa a feladatot, aki majd megmondja pofára egyenként, hogy melyik kollégája mennyit keres, meg aki majd megkapja a fizetési papírját, hogy miért csökkentették, vagy éppen miért nem emelték az ő fizetését a többiekhez képest. Szerintem ez teljesen nonszensz.

Hogy ez mennyire NATO-kompatibilis, szerintem ez inkább a nevetség tárgya. Jogszabályi, jogállami szempontból nyilvánvalóan nonszensz az egész már az Alaptörvény módosításától kezdve is.

Én egyet nem értek, hogy igazából mi ezzel a céljuk. Ha egy jól felszerelt, profi, még egyszer mondom, a szolgálatot a lehető legnagyobb odaadással, hazaszeretettel végző - az mindenki benne van persze -, de emellett a családjáról gondoskodni tudó, az életét kiszámíthatóan töltő, mindezért cserébe az életét kockáztatni, sőt az ország érdekében feláldozni képes hadseregre vágynak, akkor ez biztos, hogy nem azt a dolgot fogja eredményezni. Persze megtilthatják fő szabályként rendeletben, mert gyakorlatilag ez történik, hogy bárki leszereljen, de ettől még azt gondolom, hogy a leszerelés lesz a nagyobb problémájuk, nem az új jelentkezők fogadása. Az itt ülő

rendőröknek, bv-s és egyéb más, TEK-es kollégáknak meg csak mondanám intő példaként, hogy ha ez lesz a kormány politikája a rend- és honvédelmi kollégákkal kapcsolatban, akkor kösse fel a gatyáját mindenki. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mielőtt válaszra megadom a szót államtitkár úrnak, csak szeretném felhívni mindenkinek a figyelmét, hogy ez most a honvédek jogállásáról szóló téma. A honvédek jogállásáról szóló téma változtatása és az eddig elhangzottak is talán mutatják, hogy ez automatikusan a bv-szolgálatban teljesítők, vagy a rendőrök, katasztrófavédők szolgálatára nem vonatkoztatható, és nincs is ilyen szándék. Tehát ez egy olyan ráutalás volt, ami csak felesleges zavart kelthet, de remélem, mindenki használja a józan esztét, hiszen egyébként - még egyszer mondom - a honvédek jogállásáról van szó. A honvédek jogállása eddig is különbözött például a rendőrökétől, meg a bv-sekétől, meg a katasztrófavédőktől, ezután is fog, teljesen nyilvánvaló.

A másik, hogy nyilván mi nem látjuk egyformán a világot. Én abban semmi meglepetést nem látok, hogy egy ilyen rendeletben az a kitétel szerepel, hogy ennek a szolgálatnak az ellátása közben valaki a szolgálati célok elérése érdekében akár az életét is veszítheti, anélkül egyébként, hogy itt valamifajta munkahelyi balesetről lenne szó, vagy nem tudom, miről. Hol szerepeltessük ezt, ha nem ebben a rendeletben? De természetesen államtitkár úré a szó.

VARGHA TAMÁS államtitkár (Honvédelmi Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Azt szeretném még egyszer megfogalmazni, hogy ez egy kormányrendelet, amely valóban kereteket ad a Magyar Honvédségben szolgálatot teljesítő katonáknak. Ez a kormányrendelet természetesen nem azt a célt szolgálja, hogy toborozzunk, hanem a szolgálatot vállaló katonák szolgálatát, szolgálati életét és a szolgálaton kívüli életét határozza meg és teszi keretek közé. És igen, ezt képviselőtársam jól érzékeli, ez bizonyos szabadságjogok vagy jogok korlátozásával is járhat és jár is, és a parancsnoki felelősségre helyezi a hangsúlyt. És amikor a parancsnoki felelősségről beszélünk, akkor nem arról beszélünk, hogy valaki kénye-kedve szerint hoz döntéseket és ad parancsot és rendel el valamit, hanem a parancsnokban, bármilyen szinten is parancsnok, meg kell bízunk, és meg is bízunk benne, hogy a döntései jók, és azért neki vállalni kell a felelősséget is.

Hogy ez mennyire NATO-kompatibilis és hogyan működik ez NATO-országokban, anélkül, hogy megnevezném az országot, szeretnék egy NATO-országot felhozni példának az én régebbi életemből. Én 13 évig tanítottam magyar katonákat Székesfehérváron, ott szolgáló tiszteket, tábormokokat, akkor még tiszthelyettesnek nevezett altiszteket. Ez alatt a 13 év alatt volt számos lehetőség, hogy az angol nyelvet a magyar katonák gyakorolják angol anyanyelvű katonák társaságában, akik akkor éppen bizonyos okok miatt itt, Magyarországon voltak. Nemcsak engem mint civil, aki mindösszesen 11 hónapot szolgált az akkor még Néphadseregben, hanem a magyar katonákat is megdöbbenette azoknak a NATO-katonáknak a viselkedése és parancskövető magatartása, akikkel ilyen közös nyelvi tréningeket szerveztünk, úgy gondoltuk, sokkal lazább körülmények között, mint a szolgálati keretek ezt megkívánják. De ők eljöttek egy parancssal az állomáshelyükről, az a parancs azt tartalmazta, hogy öt órákor lehet átöltözni civilbe, és nem lehet szeszes italt inni. És a katona öt óráig ült a tűző napon, egyenruhában, és amikor odamentem, hogy most már szabadidő van, a nyelvi tréningnek vége van, próbáljunk kicsit lazább keretek között angol nyelvet gyakorolni, akkor az volt a válasz, hogy neki azt mondták, hogy öt órákor lehet átöltözni, ő ötkor fog átöltözni. Szóval, ez az a hozzáállás, és még sorolhatnám a többi példát, ami azt mutatja, hogy keretek között éltek, és ezt teljesen normálisnak tartották, és eszükbe nem jutott áthágni akkor és olyan körülmények között sem,

amikor egyetlen előjárójuk sem volt ott, bármit csinálhattak volna. Bármit csinálhattak volna, senki nem ellenőrizte őket, de ha az volt a parancsban, hogy öt, akkor öt után. És ha azt írta a parancs, hogy most nem lehet alkoholt fogyasztani, akkor nem fogyasztottak alkoholt.

Szóval, ez egy más világ. Próbáljunk egy kicsit mi is átülni egy másik székre, és máshonnan nézni ezt az egész Magyar Honvédséget és ezt a világot és a szolgálatot! Hiszen azt képviselőtársam nagyon jól fogalmazta meg, amikor felolvasta, hogy igen, a végén azt kérjük és arra esküszik fel a magyar katona, hogy élete feláldozásával is megvédi ezt az országot. Ezt rendetlenül nem lehet! És ahhoz a rendhez és ahhoz a szolgálati rendhez, azokhoz a keretekhez, amelyek között ez majd megvalósulhat, Isten ne adja, hogy ezt kipróbáljuk, de azokat a kereteket be kell gyakorolni. Akkor is, amikor ezt feleslegesnek és szükségtelennek látjuk. Biztosan azt gondolta az a NATO-katona is, hogy felesleges Magyarországon, ahol béke van, azok szerint a szabályok szerint élni, ami a hadszíntéren van a tőlünk délre fekvő országban. De ő is úgy élt, mert ez volt a parancs, és a parancs azt tartalmazta, hogy a személyi fegyverével együtt mozogjon a laktanyában. Amikor elment edzeni, átöltözött az edzőruhába, azt a szolgálati fegyvert, amije volt, vitte magával, akkor is, ha az ötven kiló volt. És mielőtt bement az étkezdébe, ott volt egy homokláda, azért, hogy nehozz baleset történjen: üríteni kellett a fegyvert. És mindenki odaállt, nem volt nála töltény egy darab sem, akkor is odaállt, és ürítette a fegyverét. Többen nevetve megkérdezték, hogy de minek, nincs nálad töltény - hát, azt mondja, ez az előírás, ezt így kell csinálni; tök mindegy, hogy van nálad töltény vagy nincs, volt a fegyverben vagy nem volt benne, és használtam vagy nem használtam. Ez az előírás, ezt így kell csinálni. Egyszerűen vannak keretek, és ezeket a kereteket határozza meg ez a kormányrendelet, a részleteit pedig majd a miniszteri rendelet és a parancsnok parancsa.

Azt kérem a képviselőtársamtól, hogy egy picit üljön át egy másik székbe, és nézze ebből a szempontból ezt a kormányrendeletet és azt a szándékot, hogy mit szeretnénk ezzel elérni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Jelzésre:)* Államtitkár úr!

DR. VIDOVEN ÁRPÁD közigazgatási államtitkár (Honvédelmi Minisztérium): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Úr! Hozzászólását egy kérdés föltevésével kezdte: hiszünk-e ebben? Képviselő úr, jelentem, hiszünk, különben nem ülnénk itt.

Én azt gondolom, hogy a toborzást összekeverni a honvédek jogállásával nem helyes dolog. Az utóbbi időben eléggé próbáltam magam beleásni a toborzás lélektanába, módszertanába. Egyetlen dologban biztos vagyok ebben a kérdésben: toborozni nem jogszabállyal tudunk. Úgyhogy azt gondolom, nem attól fognak a Magyar Honvédséghez csatlakozni a hazaszerető fiatalok, hogy mi van egy kormányrendeletben leírva.

Képviselő úr, ha a jelenleg hatályos Hjt.-ben nemcsak a számmal, hanem a betűvel jelölt szakaszokat is megszámozta volna, akkor azt tapasztalta volna, hogy jelen pillanatban összesen 321 szakaszból áll a hatályos Hjt. Azt gondolom, ilyen terebélyes joganyag a mai fölgyorsult világunkban egyszerűen alkalmatlan arra, hogy a változó biztonsági kihívásoknak megfelelni tudó hadsereget lehessen ezzel irányítani. Mint ahogy parlamenti államtitkár úr az expozéjában világosan elmondta, a Hjkr., a honvédek jogállásáról szóló kormányrendelet megalkotása kapcsán elsődleges cél volt az, hogy egy keretjogszabályt alkossunk. Ha összehasonlítjuk a szakaszszámokat, 321 versus 32, akkor látható, hogy ennek a kritériumnak minden kétséget kizáróan megfeleltünk.

Ha megnézzük azt, hogy melyek az alapvető alkotmányos követelmények, amelyek egy jogviszony tekintetében előírják az alapvető, elsődlegesen törvényi szabályozást, ettől tesz kivételt a honvédek esetében az Alaptörvény tizenkettedik módosítása, amikor azt mondja, hogy ezeket az alapvető jogokat és kötelezettségeket kormányrendeleti szinten is lehet szabályozni, nos, azt kell hogy mondjam, hogy ez a 32 szakaszból álló kormányrendelet mindennek megfelel.

Igen, nem akartunk, nem volt szándékunk az, hogy részletekbe menő apró szabályokat alkossunk ebben a kormányrendeletben, hiszen mint ahogy erre már az utóbbiakban is utaltam, a mai felgyorsult világunkban, azt hiszem, és ezt mi sem bizonyítja jobban, mint az elmúlt időszakban megszületett veszélyhelyzeti kormányrendeletek, igenis szükség van arra, hogy rugalmasan tudjunk kezelni bizonyos jogviszonyokat, jogintézményeket annak érdekében, hogy azok a való világban is működőképeseek legyenek.

Képviselő úr érdeklődött az iránt, hogy a kormányrendelet-tervezet 2. § (4) bekezdésében az érzelmi, lelki kifejezés mire utal. Nos, képviselő úr, ha a mai modern PC-kifejezéssel szeretnék élni, akkor azt tudnám mondani önnek, hogy ez a mobbing tilalmát jelenti az előjáróval. Ha értelmesen akarom megfogalmazni, úgy, hogy mindenki értse, akkor azt tudom mondani, hogy a parancsnok a kormányrendelet alapján immáron kimondottan köteles tartózkodni attól, hogy megszívassa az alárendeltjeit.

Említette a hozzászólása végén, hogy illetménycsökkentésre kerülhet sor. Nos, azt tudom jelenteni, hogy ez nem fog bekövetkezni, olyannyira nem, hogy maga a kormányrendelet rögzíti azt, hogy a kormányrendelet hatályba lépését követően, 2024. július 1-jétől egyetlen honvédnek sem csökkenhet a fizetése. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Van-e még első körben, aki hozzá kíván szólni? *(Nincs jelentkező.)* Nincs. *(Jelzésre:)* Akkor majd a második körben megadom a szót Harangozó képviselő úrnak.

A következő szeretném a rendelethez és a témához hozzátenni. Egyáltalán nem vagyok meglepve, hogy jelentős véleménykülönbség van a jobboldal és a baloldal között ebben a kérdésben, már csak azért is, mert ha végiggondoljuk azt, hogy amikor a baloldal kormányon volt, hogyan képzelte az ország védelmét, akkor emlékezhetünk rá, hogy 2004-ben egy olyan programot hirdettek meg, amelyben lényegében megszüntették a Magyar Honvédség páncélos képességét. Emlékszünk rá, a Kabai Károly által vezetett Bogát-Car Kft. szedte szét a magyar páncélosokat. Kabai Károly azóta meghalt, Isten nyugosztalja, Veres János pénzügyminiszternek volt a vállalkozótársa. A maradék páncélosokat Iraknak adtuk, csak úgy, úgyhogy ez elfogyott. Leszereltük az önjáró lövegeinket, illetőleg ezeket kivontuk a hadrendből, mind az Akáciákat, mind a Gvozgyikákat. Lényegében a magyar tüzérség a D20-as tábori ágyúra szűkült, a BMP-eket mindet eladtuk, az 1-est, 2-est, megszabadultunk tőle, eladtuk, leginkább inkoherenciára hivatkozva roncsként, miközben egyébként ugyanezek a járművek, látjuk, az ukrán-orosz háborúban egyébként teljesen járatos eszközök. Maradt nekünk az a sok száz BTR-90-es, amit eredetileg sem nyílt mezőre terveztek a szovjet mérnökök, amikor ezt az eszközt megálmodták, hanem kifejezetten városra. Tehát az a helyzet, hogy a helikopteres képesség és egy csomó minden egyszerűen megszűnt a honvédelmi iparral egyetemben.

Tehát a kétezres évek után a magyar fegyvergyártás a Keserű Művekre korlátozódott, a négylövetű, forgótáras, 14 milliméteres gumilövedékes fegyverre. Nem mondom, kóbor kutya ellen nagyon hasznos, de ha esetleg a mostani háborút megnézzük, akkor ott sok eredményt nem lehet vele elérni.

Ja, és megszüntettük a sorkatonaságot, és azt mondtuk, mármint a baloldal a kormányprogramjában, hogy majd lesz egy profi hadsereg, egy szűk létszámú, de nagyon felszerelt profi hadsereg - ebből semmi nem valósult meg - egy jelentős önkéntes, tartalékos állománnyal. Abból 17 darab volt a kormányváltáskor. A honvédek jogállása meg az egész honvédelmi szervezeti rendszer kezdett átcsúszni, ugyanazt a tendenciát követtük, ami akkor Európában volt divatos, hogy egyfajta speciális, de alapvetően civilesített szolgálatot jelent a honvédségi jogviszony. Emlékszünk rá, még mi adtunk be csomószor halasztást abban az ügyben, hogy úgymond a túlszolgálat hogyan kezelendő, illetményt fizetünk-e a túlszolgálatra, vagy pedig egyébként azt személyes szabadságban adjuk ki. Ez az elképzelés a polgári kormány koncepciójától drámaian eltér.

Azt szűrtük le tapasztalatként ebből az ukrán háborúból, hogy ha ezt így csináljuk, akkor még akkor is alkalmatlanok vagyunk az ország megvédésére, ha véletlenül a legcsilivilibb, tuttifrutti eszközökkel vagyunk felszerelve, mert azt az eszközt kezelni kell, olyan fegyvellemmel kell kezelni, ami maximális koncentrációt, fegyelmet követel meg. Ebben nyoma nincs ennek a civilesítésnek.

Én azt látom egyébként, hogy azokban az országokban, ahol elindultak ezen az úton, két irányba mentek. Az egyik az, hogy a civilesítés mellett egész egyszerűen a katonai tevékenységek egy nagyon jelentős részét, és most már nemcsak a logisztikát, hanem egyébként a harci tevékenységet is outsourcingoltak, egész egyszerűen outsourcingoltak úgymond ilyen civil szervezeteknek. Én ezt Magyarország számára járhatatlannak tartom, tehát teljes mértékben járhatatlan. A másik pedig az, hogy egy olyan, nem is tudom, hogy nevezzem, vasárnapi katonaság irányába megyünk el, ami sok mindenre alkalmas, de ha baj van, akkor igazából az ország védelmében nagyon nehezen lehetne alkalmazni.

Kétségtelen, hogy ez egy másik típusú hadsereg, amitől mi azt reméljük, hogy a haza védelmében jobban szolgálja a magyar emberek biztonságát. Tehát ez nem valami öncélú, nem tudom én, micsoda, hanem annak a véleménynek a lefektetése, hogy egy nagyon katonás, nagyon fegyvelmezett, nagyon elkötelezett, és ezt a mindennapi szolgálatban is érvényesíteni tudó honvédség az, amely egyébként a magyar emberek biztonságát szolgálhatja. Oké, én azt elfogadom, hogy a baloldal koncepciója teljesen más. Azon mentünk egy ideig, de nem jött be. De nem kicsit nem jött be, hanem nagyon nem jött be, ha belegondolunk abba, hogy az összes érdemi katonai erőfeszítés arra korlátozódott, hogy a kirakatban működő külföldi ilyen békemissziók és NATO-kötelékben végrehajtott küldetések úgy, ahogy menjenek.

Nekem volt alkalmam megismerlni azokat is. Emlékszik, ön is volt velünk, oké, azok úgy nagyjából még csak jól is néztek ki, kétségtelen, sőt még bizonyos elismerést is hoztak, de közben mi tudtuk, láttuk, hogy hátul - én egy olyan városban vagyok képviselő, Debrecenben, ahol az ország egyik legnagyobb alakulata van -, ami marad, az már tényleg nem tudna kiállni. Úgyhogy ilyen értelemben ezt az irányt, a változtatást támogatom, ezért is támogattam az alaptörvény-módosítást, ezért is adtam be önállóan módosítást az Alaptörvényhez.

Harangozó úrnak szeretném mondani, hogy én tudom, milyen ez a speciális lelki kapcsolat, mert voltam szolgálatban Szombathelyen, és megtapasztaltuk, hogy ez milyen. Most nem a szívatásról beszélek, szándékosan nem, mert megvannak a tisztok, és egyébként akik ebben részt vettek. Volt egy hadnagyunk, aki, hogy is mondjam, nem testi - abban egészen biztos vagyok -, hanem egészen speciális lelki kapcsolatot ápolt két katonával, ami teljes mértékben felborította az én századom morálját. Mindenki tudta - most akkor szándékosan így mondom -, hogy a „kutya” bármit el tud intézni a hadnagnál. Teljesen vállalhatatlan volt az egész. Hogy a hadnagy miért csinálta, azt nem tudom, és nem is tudtunk vele mit kezdeni. Olyan mértékben bomlott fel a morál,

hogyan az öreg katonák mondták azt, hogy ha vonulni kell, akkor először a hadnagyot löjük hátba, különben mindenki meg fog halni, leszámítva a „kutyát” meg a haverját.

Tehát ez így tarthatatlan! Így nem lehet védeni a hazát, az teljesen nyilvánvaló. Tehát én, igenis, el tudok képzelni ilyet. Az a felettesek felelőssége volt, hogy egyébként ez ellen nem csináltak semmit. Tehát én nemcsak a szívatás szempontjából véltem felismerni azt, hogy ez fontos és szükséges, hanem azért is, hogy ezek a vállalhatatlan kapcsolatok ne alakuljanak ki, hanem tényleg, az „egy mindenkiért, mindenki egyért” elv alapján képesek legyünk egymásért meghalni, és ne azon törjük a fejünket, hogy kit kellene először lelőni, ha baj van, különben mindenki meg fog halni.

Ha modellezni szeretném meg kicsit érthetővé tenni, hogy mit csinálunk, most a törvényi szintről honvédelmi rendeleti szintre tettük le a jogállást... (*Dr. Vidoven Árpád: Kormányrendelet.*), bocsánat, kormány szintre tettük le a jogállást. És egyébként, ahogy amúgy a törvényeknél is lenni szokott, ahhoz, hogy az működjön és végrehajtható legyen, kell egy csomó végrehajtási rendelet, illetve utasítás. Na, most ez megjelent kormányrendeletként, és alatta, azért, hogy ez tudjon működni - mint ahogy egyébként a jogállási törvényhez is kapcsolódott egy csomó végrehajtási utasítás meg rendelet -, természetesen ki kell majd egészíteni ezt, most már nem kormány-, hanem honvédelmi miniszteri rendeletekkel.

De abban én semmi problémát nem látok, hogy amikor például bővítjük az eddigi szolgálati jogviszonyból rendelkezési állományba vonulók lehetőségeit, az miért lenne baj. Túl azon egyébként, hogy amúgy az eredeti rendelet teljesen átláthatatlan volt; az eredeti rendelet a)-tól o)-ig rendezte, rengeteg pontban azt, hogy ilyenkor mit kell csinálni. Ez egy sokkal egyszerűbb rendelet, és 60-ról 55 éves korra hoztuk le azt, amikor egyébként valaki, aki honvédelmi jogviszonyban van, választhat. Nem nevezném azt utcára tevésnek, hogy még azt is garantáljuk, hogy ha nem akar már továbbszolgálni a neki felajánlott jogviszonyban, akkor is garantálja a rendelet a hadseregnél elért bérszintjét, ha egyébként az adott munkahelyen ezt nem érné el, hanem akkor a Honvédelmi Minisztérium a költségvetéséből kiegészíti. Csak azt szüntettük meg, ami szerintem helyes, hogy valaki azt mondja 60 éves korában, hogy akkor rendelkezési állományba vonul, és kapja a fizetését anélkül, hogy bármit is csinálna. Szerintem ez így nem jó. De ez nem szigorítás, hanem inkább egyfajta lehetőségbővülés, kifejezetten méltányos feltételek mellett. Az egy teljesen másik történet, hogyha valaki azt mondja, hogy márpedig én nem csinállok semmit. Oké, azt is lehet választani, de annak mindig megvan a következménye.

Úgyhogy összességében én azt gondolom, hogy ez a rendelet és ez az irány megteremti annak a honvédségnek a lehetőségét, amire nekünk szükségünk van. De természetesen, mint az égvilágon mindenben, önmagában egy jogszabály nem tud garantálni semmit. Ahhoz egyébként ezt ki kell dolgozni, működtetni kell, toborozni kell embereket. Jó néhány frissen toborzott katonával beszéltem, megkérdeztem, miért állnak honvédnek, de több százal, mert szoktam velük beszélgetni Debrecenben, amikor vonulnak. Egyikük sem mondta azt, hogy elolvasta a jogszabályt, neki megtetszett különösen a 37. § (1) bekezdés d) pontja, és azt mondta, itt a lehetőség, Béla, irány a hadsereg. Ilyeneket nem mondott senki. Nagyjából képpen voltak, de olyanokat mondtak, hogy hazaszeretet; olyanokat mondtak, hogy a haza védelme; olyanokat mondtak, hogy az elődök iránti elkötelezettség és tisztelet, honvédelmi hagyományok. Tehát sok olyan dolgot mondtak, ami egyébként ebben a törvényben amúgy nem nagyon szerepel, nem is a része, de mégis, motiválja a fiatalokat.

Tehát én azt gondolom, abban igaza van a képviselő úrnak, önmagában ettől a törvénytől - ez egy lehetőség - nem lesz több katona, nem lesz átalakítva a honvédség. Ezt végre kell hajtani, működtetni kell, és akkor lássuk meg, hogy ez majd hogyan működik. Azt lehet látni, hogy nagyon más lesz ez a honvédség - katonaság a szónak a

szoros értelmében -, mint az a tendencia, ami a korábbi időszakban volt, nemcsak nálunk, máshol is, hogy olyan - hogy is mondjam... - jelszavakat hirdettek meg a honvédség meg a katonai jogállás átalakítása kapcsán, mint amit említettem: Németországban családbarát honvédség. Családbarát Bundeswehr - ezt még csak nem is tudom értelmezni, hogy ezt hogy kell elgondolni. De a háború, amely a szomszédunkban dúl, nagyjából teljesen világossá tette, hogy teljesen más irányba kell menni, és úgy látom, ezt egyébként mindenki messzemenőig akceptálja, sőt csinálja.

Úgyhogy kíváncsian várjuk a végrehajtási utasításokat és a miniszteri rendeleteket, és természetesen, ha problémát érzékelünk, én magam fogom kezdeményezni, hogy akkor konzultáljunk, van-e valami, amit máshogy kellene csinálnunk, vagy rendben vannak a dolgok. Egyébként pedig a miniszter éves meghallgatásán, amely ősszel lesz, ezeket a kérdéseket neki is fel lehet majd nyugodtan tenni. Köszönöm szépen.

Második körben Harangozó Tamás alelnök úr kért szót.

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Igyekszem röviden szólni, nem élek vissza képviselőtársaim és a vendégeink türelmével sem, csak néhány dolgot szeretnék tisztázni, mert lehet, hogy félreérthető.

Egyrészt köszönöm a lelki kapcsolat plasztikus bemutatását. Őszintén mondom, hogy ez egy elképzelhető és új információ. Bár a jogalkotótól nem ezt hallottuk, de ha ezt kívánja megtiltani vagy szabályozni, akkor ez legalább egy érthető valami.

A másik: az, hogy a baloldal meg a jobboldal mit csinál, szerintem jelen esetben ez is egyfajta félig igaz állítás, elnök úr, mert bár nehéz cáfolni, hogy a honvédség a sorkatonaság megszüntetése után képességeket veszített a baloldali kormányok alatt - bár képességek is, vagy legalábbis egy biztos, az egyetlen használható fel is lett állítva -, de azért ennek a folyamatnak a legalja mégiscsak Hende miniszter úr négy éve volt, és ezt önök is tudják, mind költségvetésben, mind további képességmegszűnésben, mind az állomány további elmenekülésében. Úgyhogy én ebbe a pofozkodásba nem szeretnék belemenni.

Igen, háború van mellettünk, elnök úr. Igen, erre reagálni kell. Igen, lehet, hogy a ló egyik oldalán voltunk. Én nem jogvédőt játszom; én azt állítom önöknek, hogy átestek a ló túloldalára, és kontraproduktív lesz.

Azt mondja, hogy a fiatal nem olvassa el a rendeletet? Nem, a törvényt sem. Megkérdezi a bakát, hogy mi van veletek, milyen fizetést kaptok. Nem tudjuk. Mi az állománybesorolásotok? Nem tudjuk. Elmehettek nyugdíjba? Nem tudjuk. Majd 55 évesen elküldenek, nem tudom, a vízügyhöz valamit csinálni. Mondjuk, megnézem majd azt a honvéd tábornoct, aki 56 évesen elmegy a vízügyi igazgatósághoz, nem tudom én, ugyanazzal a fizetéssel, akármit csinálni. *(Németh Szilárd István kimegy a teremből.)*

Ja, és még egy. Igen, lejjebb vitték, még az alkotmányos szintről is lejjebb vitték az egészet. De akkor legalább ebbe a nyamvadt rendeletbe a legalapvetőbb dolgokat bele kellett volna tenni, elnök úr! És nem kell 249 vagy 320-valahány paragrafusos törvény, lehet, hogy 32 keretszabály elég - de milyen keretszabály az, ne haragudjanak már, amelyik azt nem mondja meg taxatíve, hogy hogyan szűnik meg egy jogviszony?! Az nem keretszabály, az semmi, ami nem mondja meg, hogy a két kategória közül, a legalapvetőbb szolgálati kategória közül ki hova kerül be, mi alapján. Az nem keretszabály! Az egy versike, vagy nem tudom, mi.

És igen, ez pont azért kell, hogy amikor megkérdezi, mondjuk... - és nem toborzásról beszéltem, ne tessenek engem félreérteni! Beszéltem toborzótiszttel, higgyék el, elmondták, milyen kínkeserves a munkájuk, és hiába vannak nekik előírva a számok, nem tudják teljesíteni. Most ezt játszunk, hogy akkor én is bemondjam, hogy

melyik megyében, hol hogy állnak? Mert tudom. És hiába festik meg kozmetikázzák egy csomó dologban magukat, baj van! *(Kontrát Károly: És ennek örül, képviselő úr?)* Nem! Azt állítom, hogy ez is oka! Tessék már megérteni!

ELNÖK: Egy pillanat! Bekiabálni nem lehet, provokációknak nem ülünk fel! *(Derűlség.)*

DR. HARANGOZÓ TAMÁS (MSZP), a bizottság alelnöke: Ez nem provokáció! Hát, toborzótiszt vezetővel beszéltem, megyeivel!

Állítom, hogy kirúgni ezer embert egyik napról a másikra a katonai vezetők közül, 20-30-40 éves szolgálati viszonyal, az oka annak, hogy kevesen jelentkeznek. Cserélgetni a vezérkar vezetőit meg a minisztereket, mint más az alsóneműjét, higgyék el, előbb-utóbb annak következménye az, hogy nem a kiszámítható, életem végéig tartó, életemet a hazáért odaadni hajlandó szolgálati viszonyt látom benne. És tessék megérteni, én csak azt szeretném, hogy ez jól működjön!

Végezetül, visszatérve az amerikai katonákra: tudják önök, hányszor elmondtam, hogy azok a fránya amerikai katonák a kapitalizmus fellegréből, ahol se társadalombiztosítás, se nyugdíjrendszer nincs az egész kontinensen - Obama valamit hegesztgetett, de európai szemmel nincs -, húsz év szolgálati viszony után elmehetnek nyugdíjba, minden katona és minden rendőr elmegy nyugdíjba, ha akar? Tudja, hogy az, akivel ön találkozott, abban a tudatban szolgálta végig azt a húsz évet, hogy a 20. évben azt tudja mondani, hogy köszönöm szépen, ebből elég volt, és élete végig a nyugdíját fogja kapni? Nem a teljeset, de dönthet úgy, hogy elmegy, és kiégés vagy bármi más miatt azt mondja, hogy köszöni szépen, húsz év ebből az állandó életveszélyből vagy ilyen szolgálati viszonyból elég volt *(Németh Szilárd István visszatér az ülésterembe.)*, vagy mondhatja azt, hogy életem végig ezt fogom csinálni. Az első dolog, amit megszüntettek, ez volt, és a rendelet ezen kívül, hogy 55 évesen majd el lehet küldeni valahova máshova dolgozni, semmit nem mond.

És igen, visszakérdeznék. Szerintem nem rendelet és nem jogszabály kérdése, hogy öt órákor kell leszerelni, átöltözni, vagy nem, és hogy azokat a szabályokat, amelyek napi szabályok, betartja-e az állomány, vagy nem. Ha valami, akkor ez kifejezetten a vezetői készség és képesség kérdése. De hogy az amerikai katona pontosan tudta, hogy mi van a szerződésében, mennyi pénzt fog kapni, mit kell neki teljesíteni, és azért mit kap cserébe, abban is biztos lehet, államtitkár úr, hogy teljesen kiszámítható, és pontosan tudta, hogy mi lesz vele, és mi nem lesz vele.

Ez a rendelet meg még erre is alkalmatlan. Direkt ezért soroltam fel legalább a legdurvább kérdéseket, amelyek szerintem szükségesek egy ember életében ahhoz, hogy egy ilyen nagy döntést meghozzon, hogy erre ne munkavállalóként tekintsen, és ez tényleg közös cél. A munkavállalóként tekintés kérdése a fiatal generációk esetében, némi generációkutatókat csak néztek, hallgattak önök is - most ez nagyon megy -, tök mások, mint mi vagyunk. Tök mások! Egyszerűen nem az van, hogy bizonyítani akarja, hogy ő a legjobb, hanem generációs szinten az van, hogy ha 3-4 év után nem látja megjönni az eredményeket, lelép a fenébe. Ilyen körülmények között kellene önöknek olyan embereket találni, akik életük végéig az életük kockáztatásával szolgálnák a hazát. Szerintem ezzel nem fognak hozzá közelebb jutni, továbbra is azt állítom, és szerintem óriási hibát követnek el, nem az átalakítással, hanem annak a tartalmával. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Ki kíván az előterjesztő nevében szólani? *(Jelzésre:)* Vidoven államtitkár úr! Viszonzóválasz után szeretném lezárni a kérdést.

DR. VIDOVEN ÁRPÁD közigazgatási államtitkár (Honvédelmi Minisztérium):
Köszönöm szépen. Egyetlen dologra szeretnék csak reagálni a képviselő úr által elmondottak tekintetében. A második hozzászólásában is kiemelten megemlítette, hogy a kormányrendelet tervezete nem tartalmazza a megszűnés eseteit.

Képviselő úr, első alkalommal még nem kívántam önt kellemetlen helyzetbe hozni, de ahogy megismételte másodszor is, nem tudom nem felhívni a figyelmét arra, hogy a kollégája, aki önt felkészítette, súlyos tévedésben vagy figyelmetlenségben van, ugyanis a kormányrendelet-tervezet 15. §-a világosan felsorolja a megszűnés eseteit az (1) bekezdésben az a) ponttól a c) pontig. Ön kizárólag csak a c) pontot említette. Megjegyzem: az a)-b) pont egy további alfelsorolást tartalmaz, amely tizenhét, azaz tizenhét lehetséges megszűnési esetet sorol fel. De itt nem állnék meg: a 15. § (2) bekezdése öt pontban sorolja fel azokat az eseteket, amikor a jogviszony megszüntethető. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Köszönjük a pontosítást. *(Dr. Harangozó Tamás távozik az ülésről.)* Tisztelt Bizottság! Itt most nem kell döntenünk, csak meghallgattuk az államtitkár urakat és a helyettes államtitkár urat. Köszönöm szépen, hogy rendelkezésünkre álltak.

*(A nyílt ülés befejezésének időpontja: 11 óra 04 perc.
A bizottság a továbbiakban zárt ülés keretében folytatta munkáját,
melyről külön jegyzőkönyv készült.)*

Kósa Lajos
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Prin Andrea és Vicai Erika